



**Vásárosnaményi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjétől**

4800 Vásárosnamény, Tamási Á. út 1.

Telefon: 45/470-022 Fax: 45/ 470-652

honlap: [www.vasarosnameny.hu](http://www.vasarosnameny.hu)

e-mail: [jegyzo@vasarosnameny.hu](mailto:jegyzo@vasarosnameny.hu)

Ügyiratszám: 4168 /2016.

Készítette: Hatósági Csoport/Önkormányzati Osztály

Család- és gyermekjóléti szolgálat/BEREGTÖT

A határozati javaslat elfogadásához  
egyszerű többség szükséges!

**B E S Z Á M O L Ó**

(Átfogó értékelés)

– a Képviselő-testülethez –

**az Önkormányzat 2015. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, különös tekintettel a veszélyeztetettség észlelő jelzőrendszer működtetésére  
( Készült a Képviselő-testület 2016. május 26-i rendes ülésére)**

*Tisztelt Képviselő-testület!*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése előírja a helyi önkormányzatok számára átfogó értékelés készítését a település gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

*„96. § (6) A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”*

E kötelezettség tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 10. mellékletének I. pontja rögzíti. Az átfogó értékelés az említett melléklet kilenc pontjában felsorolt tartalmi követelményeket követi. (A 4-5. pont 2013. január 1. napjától hatályát veszítette.)

A Magyar Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdette a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezményt, mellyel a Magyar Köztársaság vállalta, hogy az egyezményben meghatározott gyermeki jogok érvényesülését biztosítja. Az egyezményben foglalt rendelkezések figyelembevételével került megalkotásra a gyermekvédelmi törvény, amely állami és önkormányzati feladatok meghatározásával építi fel a gyermekek védelmét szolgáló ellátó rendszert, illetve meghatározza azokat a hatósági intézkedéseket, melyeket a gyermeket veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében meg kell tenni.

A gyermekvédelmi törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A Gyvt. 94. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a települési önkormányzat feladata:

- a) a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése,
- b) a területén lakó gyermekek ellátásának szervezése.

A Gyvt. 94. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a települési önkormányzatnak biztosítani kell a személyes gondoskodást nyújtó alapellátásokat, illetve szerveznie és közvetítenie kell a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást. Az említett bekezdés rendelkezése 2016. január 1. napjától az alábbiak szerint módosult (a hatályon kívülre helyezett szövegrész áthúzott betűtípussal jelölve):

*„94. § (2) A települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint, a (2a)–(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint, ha a (2a)–(4) bekezdés alapján nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.*

*(2a) ~~A települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságszámától függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni.~~*

Polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságszámától függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki.”

A Gyvt. az alapelvek között rögzíti, hogy a hatósági gyermekvédelmet minden esetben meg kell előznie valamennyi rászoruló gyermekre kiterjedő ellátórendszer működtetésének, amelynek igénybevétele önkéntes. Garanciális jelentősége van azon gyermeki jog érvényesülésének, mely szerint kizárólag csak anyagi okból ne lehessen gyermeket a családjától elválasztani.

A gyermekek védelmét pénzbeli és természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

#### Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,**
- az óvodáztatási támogatás: az ellátás 2015. augusztus 31. napjával megszűnt.
- **gyermekétkeztetés:** 2016. január 1. napjával hatályos,
- **intézményi gyermekétkeztetés:** 2016. január 1. napjától hatályos,
- **ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés:** 2016. január 1. napjától hatályos,
- **szünidei gyermekétkeztetés:** 2016. január 1. napjától hatályos,
- **a gyermektartásdíj megelőlegezése,**
- **az otthonteremtési támogatás.**

### A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- Biztos Kezdet Gyerekház,
- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- család- és gyermekjóléti szolgálat: 2016. január 1. napjától bevezett ellátási forma,
- család- és gyermekjóléti központ: 2016. január 1. napjától bevezett ellátási forma,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
  - bölcsőde, a hetes bölcsőde,
  - családi napközi,
  - családi gyermekfelügyelet,
  - házi gyermekfelügyelet,
  - alternatív napközbeni ellátás,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A fent felsorolt ellátásokat és intézkedéseket 2015. évre vonatkozóan mutatjuk be részletesen jelen beszámolómban.

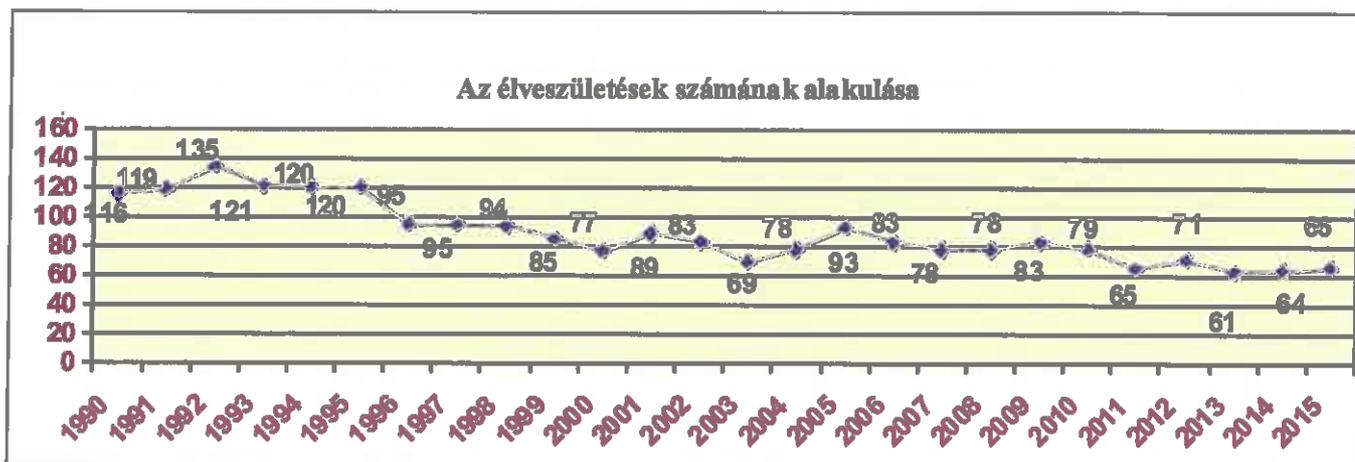
## 1. Vásárosnamény város demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A város állandó lakosainak száma 2015. december 31-jei állapot szerint: 8 198 fő.

### A népesség kor szerinti megoszlása 2015-ben:

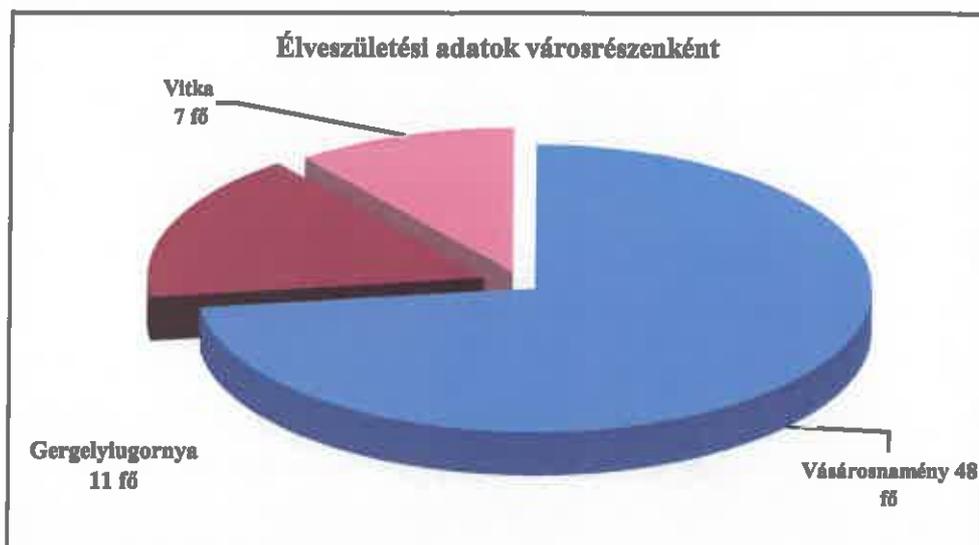
- 0 – 18 éves korúak száma összesen: 1 404 fő (Ebből a 14. év alattiak száma: 1 025 fő.)
- 19 – 62 éves korúak száma: 5 231 fő
- 62 év felettiak száma: 1 563 fő

### A születések számának alakulása 1990. évtől:



A demográfiai mutatók 1990-től vizsgálva – városi szinten – igen hullámzó görbét mutatnak, a legmagasabb születésszám 1992-ben, a legalacsonyabb 2003-ban és 2011-ben volt. A 2012-es évben a születések száma az előző évhez képest 9%-os emelkedést mutatott, 2013-ban 8,6%-al csökkent. 2014-ben pedig az előző évhez képest ez a szám kicsit emelkedett, 2015-ben pedig két fővel született több gyermek, mint 2014-ben.

Városrészenként ez a létszám az alábbiak szerint oszlik meg:



## 2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

### 2.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19-20. §- ai által szabályozott rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egy olyan természetbeni ellátás, amely havi rendszeres pénzbeli utalással nem jár. A kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a következők igénybevételére:

- a törvény által meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményére,
- természetbeni támogatásra és
- a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményekre.

A Gyvt. 19. § (2) bekezdése szerint a települési önkormányzat jegyzője az alábbi feltételek fennállása esetén állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát:

*„19. § (2) A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg*

*a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 140%-át,*

*aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy*

*ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy*

*ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;*

*b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.”*

A Gyvt. 19. § (7) bekezdése a vagyont az alábbiak szerint határozza meg:

„19. § (7) *Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban*

*a) külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy*

*b) együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszerezését*

*meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.”*

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jogosultsági feltételek fennállása esetén egy év időtartamra történik a Gyvt. 20. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott kitételekkel:

„20. § (1) *A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de legfeljebb*

*a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a nagykorívá vált gyermek 23. életévének betöltéséig,*

*b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a nagykorívá vált gyermek 25. életévének betöltéséig megállapítja a gyermek, nagykorívá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.*

*(2) Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorívá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha*

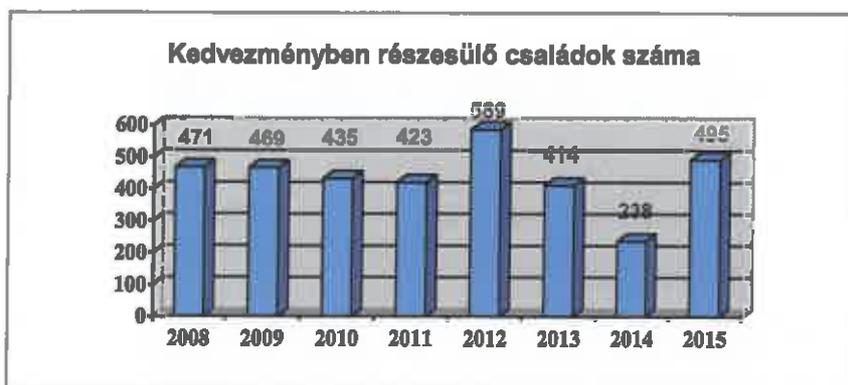
*a) nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy*

*b) felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,*

*és a nagykorívá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorívá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.”*

Az alábbi táblázat a megelőző nyolc év rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó adatait mutatja:

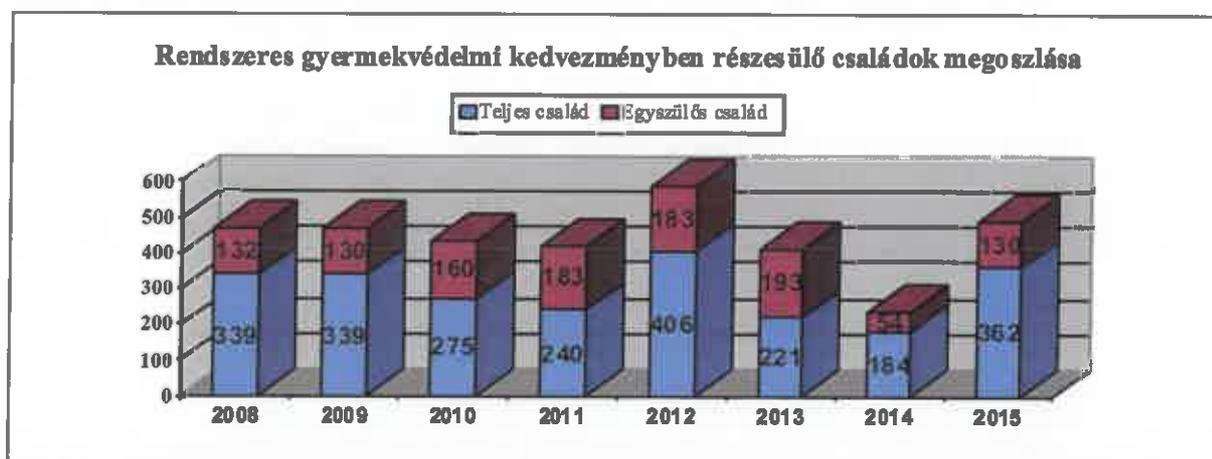




Az adatokból látható, hogy a 2014. évi csökkenéshez képest újra emelkedett az igénylők és jogosultak száma. A szociális hálót ezen ellátás szempontjából – jövedelem növekedés miatt – folyamatosan hagyják el a családok, s egyre inkább a háromtól több gyermeket nevelő családok maradnak benne, akik a statisztikai adatok szerint egyre több gyermeket nevelnek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kérelmezők közül 2015. évben senkit sem kellett elutasítani.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családokra vonatkozó adatok:



A kedvezményben részesülő családok száma ez előző évhez képest emelkedett, mind a teljes, mind az egyszülős családoké.

A Gyvt. 20/A §-a alapján a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

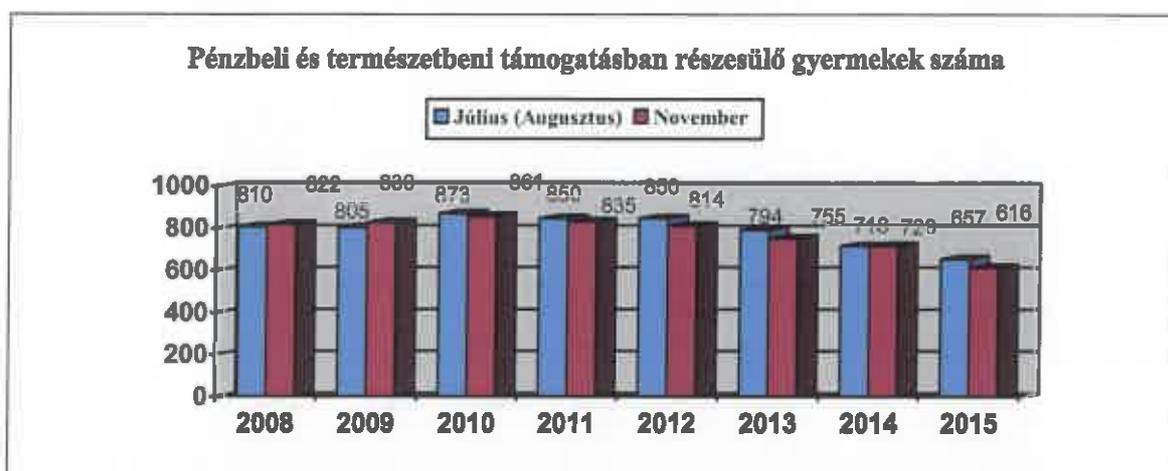
a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

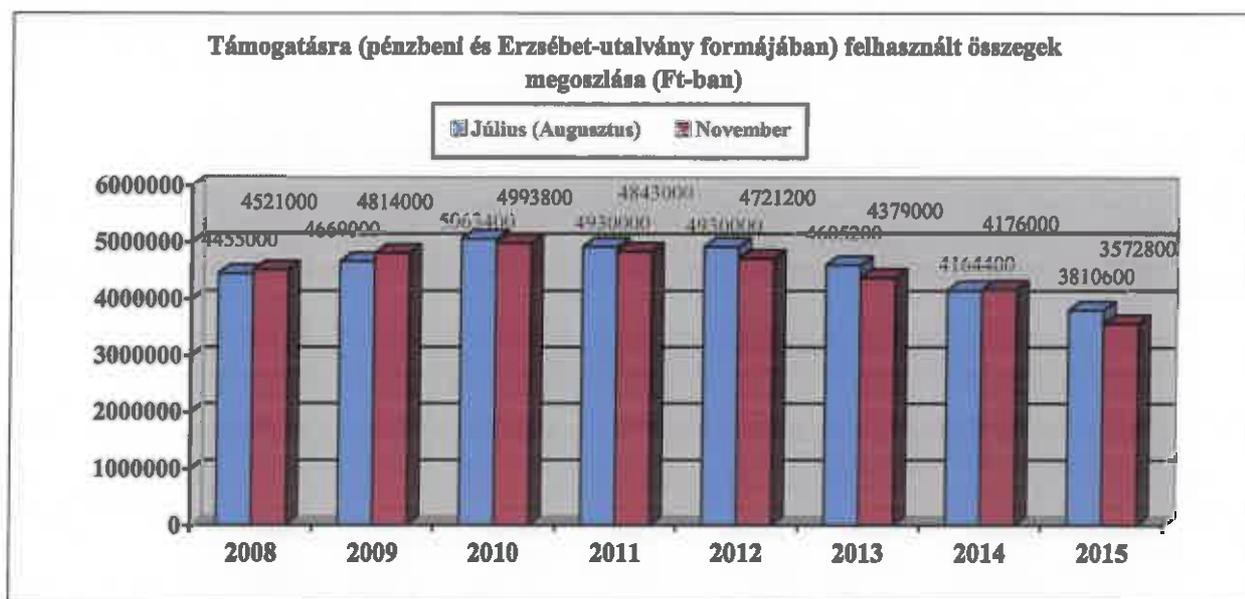
természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

A 2011. évet megelőzően az évi kétszeri pénzbeli kifizetés július és november hónapban történt. 2011. január 1-jétől azonban a Gyvt. módosult a pénzbeli kifizetést illetően és a régi, júliusban esedékes pénzbeli támogatást 2011. évben már augusztusban kellett kifizetni. Ez 2015. évben is így történt. A gyermekek nagyobb szociális biztonságát garantálja a törvény az évi kétszeri kifizetéssel.

Az alábbi táblázat a megelőző nyolc év pénzbeli és természetbeni támogatásra vonatkozó adatait mutatja:



A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak természetbeni támogatására 2015. évben (Erzsébet-utalvány formájában) felhasznált összeg 7 383 400 Ft.



Az évi kétszeri, 2015-ben gyermekenként 5 800 Ft támogatás az önkormányzat költségvetését nem terheli, hiszen a támogatás 100 % - ban állami normatíva. A gyermekenkénti támogatás összege 2009-től nem változott.

## 2.2. Óvodáztatási támogatás

Az óvodáztatási támogatás jogosultsági feltételeit Gyvt. 20/C. §-a és a gyámhatóságokról, valamint a Korm. rendelet 68/F. §-ai – 2015. augusztus 31. napjáig - az alábbiak szerint szabályozzák:

„20/C. § (1) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése.

(2) A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát - kérelmére - annak a szülőnek vagy családbafogadó gyámnak állapítja meg, akinek gyermeke

**a) tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző a 67/A. § (3) bekezdésében foglaltak szerint megállapította, és**

**b) legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdődik az óvodai nevelésben való tényleges részvétel és a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába.**

**(3) Az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy a családbafogadó gyám legfeljebb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig terjesztheti elő, amely évben a gyermek az ötödik életévét betölti.”**

A Gyvt. 67/A. §- a értelmében:

**„67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:**

**a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,**

**b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,**

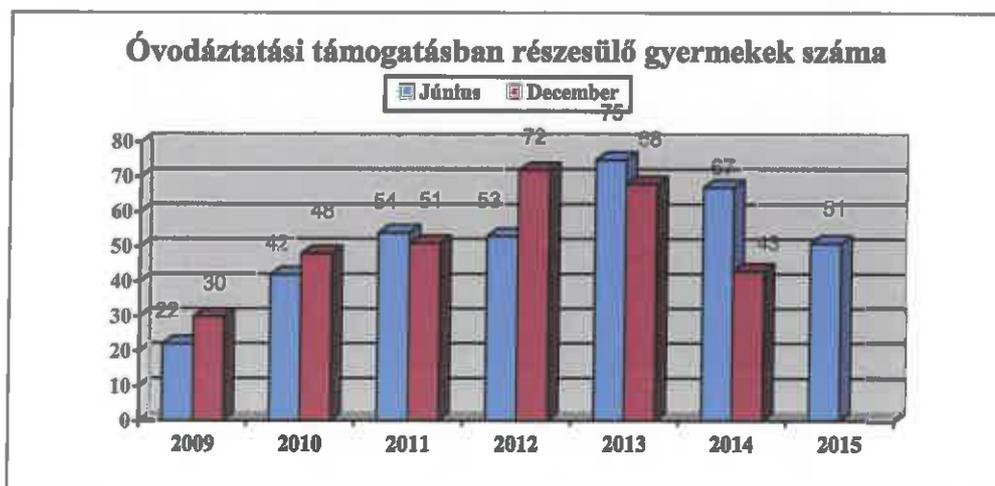
**c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvántartott lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.**

**(2) Halmozottan hátrányos helyzetű**

**a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll...”**

**Az óvodáztatási támogatás ellátási forma 2015. augusztus 31. napjával megszüntetésre került.**

**Az alábbi két táblázat az elmúlt hét év óvodáztatási támogatásra vonatkozó adatokat mutatja:**





Az elmúlt évben óvodáztatási támogatás kifizetésére – értelemszerűen – csak egyszer (júniusban) került sor, melynek nagysága 580 000 Ft volt. Az óvodáztatási támogatás összege gyermekenként első alkalommal 20 000 Ft, a második és a további alkalomkor gyermekenként 10 000 Ft. Ez a támogatás is 100 %-ban állami normatíva. Óvodáztatási támogatás iránti igényt 2015-ben új kérelmezőként 8 személy nyújtott be, közülük senki sem került elutasításra. *Ezen ellátási forma 2015. év folyamán jogszabályi változás következtében megszűnt.*

A Gyvt. 172. § (3) bekezdésének rendelkezése alapján 2015. június 5-ét megelőzően megállapított óvodáztatási támogatásra való jogosultság **2015. október 31. napjával megszüntetésre került.**

*„172. § (3) A települési önkormányzat jegyzője a 2015. június 5-ét megelőzően megállapított óvodáztatási támogatásra való jogosultságot 2015. október 31-ével megszünteti.”*

### 2.3. Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott juttatások

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli, vagy természetbeni juttatásra – az önkormányzat szűkös anyagi lehetőségei miatt - 2015-ben sem került sor.

### 2.4. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Vásárosnamény Város Önkormányzata 2015. évben a gyermekek étkeztését az általa fenntartott Játékosország Óvodáiban és az iskolai napköziben biztosította. Az általános iskolák és a középfokú oktatási intézmények 2013. január 1. napjától állami fenntartásba kerültek, azonban a gyermekek étkeztetése továbbra is a települési önkormányzat feladata maradt. A Gyvt. 151. § (2) bekezdése értelmében a települési önkormányzat az általa fenntartott óvodában és a közigazgatási területén az állami intézményfenntartó központ által fenntartott nevelési-oktatási intézményben óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a gyermekétkeztetést. A gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, az óvodában, az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban és externátusban is.

Vásárosnamény Város Önkormányzata – az elmúlt évkehez hasonlóan - 2015. évben a következő intézményekben biztosította a gyermekétkeztést:

- Játékszág Óvodái (Vásárosnamény, Gergelyugornya, Vitka, Kisvarsány, Olcsva, Jánd),
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény,
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Petőfi Sándor Tagintézménye,
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Kölcsey Ferenc Tagintézménye (2012. szeptember 1-től tálalókonyha),
- Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium,
- Babus Jolán Középiskolai Kollégium,
- Lónyay Menyhért Baptista Szakközépiskola- és Szakiskola.

Az alábbi táblázat az elmúlt évben igénybe vett ebédek adagszámát mutatja intézményi megbontásban:

Intézmény	Nyilatkozat alapján ingyenes	3 v. több gyerekes családban élő	Tartósan beteg vagy fogyatékos	RGYVK-ben részesülő	Nevelésbe vett	Kedvezményben nem részesülő	Összesen
Hétszínvirág Óvoda	6431	3 526	1 054	20 429	227	13 274	44 941
Platán Tagóvoda (Olcsva)		319	0	2 724		6	3 049
Napsugár Tagóvoda (Kisvarsány)	69	201	0	2 698		385	3 353
Vadvirág Tagóvoda (Jánd)	614	185	30	4 792		1 383	7 004
<b>Óvodák összesen:</b>	<b>7 114</b>	<b>4 231</b>	<b>1 084</b>	<b>30 643</b>	<b>227</b>	<b>15 048</b>	<b>58 347</b>
Eötvös József Ált. Isk. és AMI		9 641	2 041	46 827	203	32 594	91 306
Petőfi Sándor Tagintézmény		3 721	169	15 439	362	6 806	26 497
Kölcsey Ferenc Tagintézmény		705	245	11 285	342	5 281	17 858
<b>Általános iskolák összesen:</b>		<b>14 067</b>	<b>2 455</b>	<b>73 551</b>		<b>44 681</b>	<b>135 661</b>
II. Rákóczi Ferenc Gimnázium		2 013	107	5 023	255	5 127	12 525
Lónyay Menyhért Baptista Szakközép és Szakiskola		60	0	788	295	364	1 507
Babus Jolán Kollégium		920	0	13 127	705	4 239	18 991
<b>Középiskolák összesen:</b>		<b>2 993</b>	<b>107</b>	<b>18 938</b>		<b>9 730</b>	<b>31 768</b>
<b>Mindösszesen:</b>		<b>21 291</b>	<b>3 646</b>	<b>123 132</b>		<b>69 459</b>	<b>225 776</b>

A Gyvt. 151. § (5) bekezdése szerint gyermekétkeztetés esetén:

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő

aa) bölcsődés,

ab) óvodás,

ac) 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő,

ad) fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, aa)-ac) alpont szerinti életkorú

gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át.

b) az a) pont alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át.

c) három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át.

d) az ad) alpont alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át.

kedvezményként kell biztosítani.

A Gyvt. 151. § (2) és (5) bekezdését az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvény 37. § (2) bekezdése 2016. január 1. napjától hatályon kívül helyezte. Ettől az évtől a gyermekétkeztetés, az intézményi gyermekétkeztetést, az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés, valamint a szünidei gyermekétkeztetés szabályait új alapokra helyezték, melyet a Gyvt. 21. – 21/C. § -ai szabályoznak az alábbiak szerint:

*„21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen kell biztosítani***

*a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha*

*aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,*

*ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,*

*ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,*

*ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy*

*ae) nevelésbe vették;*

*b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy*

*bb) nevelésbe vették;*

*c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;*

*d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha*

*da) nevelésbe vették, vagy*

*db) utógondozói ellátásban részesül.*

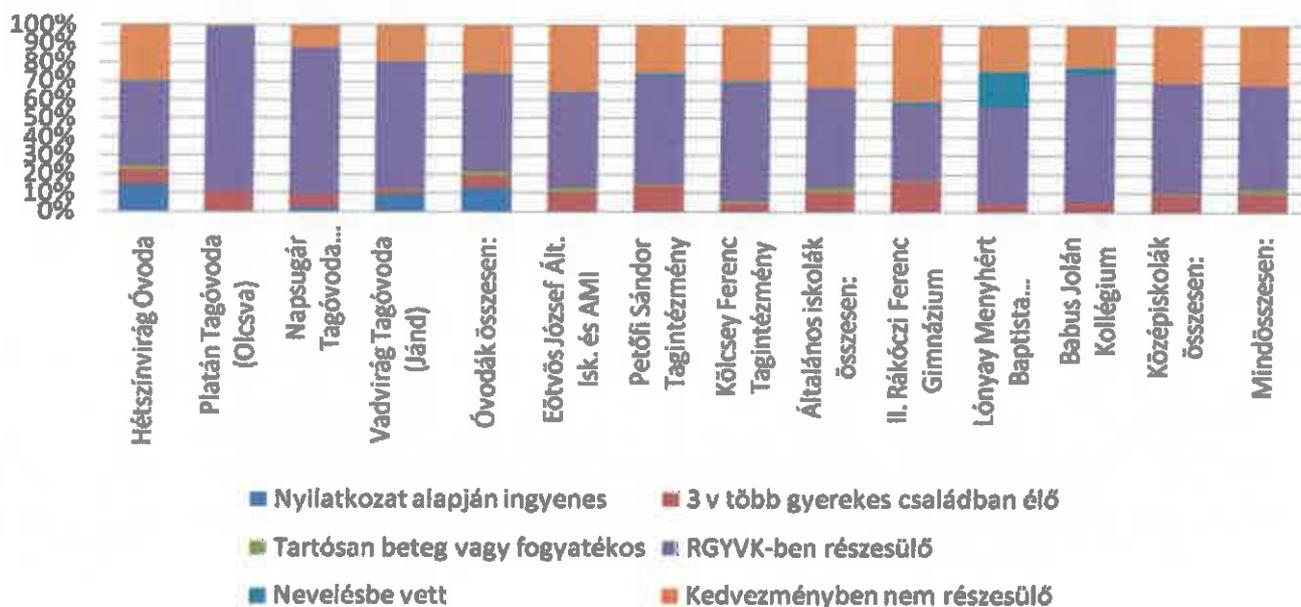
*(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével **kell biztosítani***

*a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;*

*b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;*

*c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.”*

## Támogatási fomák megoszlása intézményenként



Az alábbi két táblázat az étkezők számát és megoszlását mutatja:

	Nem vásárosnaményi gyerek	Vásárosnaményi gyerek	Nem vásárosnaményi gyerek	Vásárosnaményi gyerek
<b>Óvodák összesen:</b>	129	261	33%	67%
<b>Általános iskolák összesen:</b>	297	541	35%	65%
<b>Középiskolák összesen:</b>	204	48	81%	19%
<b>Mindösszesen:</b>	630	850	43%	57%

## Vásárosnaményi étkező gyerekek aránya intézményenként



### 3. Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások bemutatása

Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testülete az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról 15/2015. (III. 31.) önkormányzati rendelete alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében 2015. december 31. napjáig gyermekjóléti szolgáltatást (2016. január 1. napjától család- és gyermekjóléti szolgálatot és család- és gyermekjóléti központhoz tartozó ellátást), gyermekek napközbeni ellátását (óvodában és iskolai napköziben), Biztos Kezdet Gyerekházat, gyermekétkeztetést, valamint a gyermekek átmeneti gondozását biztosítja.

#### 3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A Vásárosnaményi Kistérség Gyermekjóléti Szolgálat 2008. április 1-jétől a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás által alapított (BEREGTÖT) Beregi Többcélú Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda szervezeti keretében – önálló szakmai egységként – működött. Fenntartó székhelye: 4800 Vásárosnamény, Tamási Á. u 1.

A Vásárosnaményi Kistérség Gyermekjóléti Szolgálat VII. körzetre volt osztva, 24 település tartozott a társuláshoz. A Vásárosnaményi az I., II., III. sz. körzet.

Ellátási területe: Vásárosnamény Város közigazgatási területe.

A településen a gyermekjóléti szolgálat feladatait három fő látta el:

- ▶ Elek Erzsébet,
- ▶ Koncz Lászlóné,
- ▶ Szakács Zsolt.

#### Az intézmény működési feltételeinek bemutatása (személyi-, tárgyi feltételek):

**Személyi feltételek:** Elek Erzsébet szakmai vezető, szakvizsgázott szociálpedagógus, Koncz Lászlóné szociálpedagógus, Szakács Zsolt szakvizsgázott szociális munkás. Ezek a végzettségek megfeleltek a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú mellékletében meghatározott előírásoknak. Kinevezésük határozatlan időre szól, heti 40 órában végezték a családgondozói feladatokat. Munkaköri leírással rendelkeztek.

**Tárgyi feltételek:** A szolgáltatás a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat épületében volt megtalálható. Az iroda bútorzata, felszerelése megfelelt a jogszabályi követelményeknek. Zárható szekrény, laptop, nyomtató és telefon állt a szolgálat rendelkezésére. A helyiséget kizárólag a családgondozók használták. Az ügyfelek kulturált, fűthető helyen várakozhattak ügyeik intézéséig.

Az épület részben akadálymentesített volt. A bejáratnál rámpa volt, azonban az épületben küszöbök találhatóak. A munkavégzéshez szükséges közlekedési eszközt Vásárosnamény Város Önkormányzata biztosította.

#### A gyermekjóléti szolgálat célja:

Annak elősegítése, hogy a gyermek ellátása, nevelése családi (oltalmat nyújtó) környezetben történjen és megelőzze a gyermek kiemelését a családból, valamint megelőzze, elhárítsa vagy enyhítse azokat a gyermekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését zavarják, vagy meggátolják. Segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejtéséhez.

#### A gyermekjóléti szolgálat feladata:

- ▶ a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése,

- ▶ a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése,
- ▶ a gyermek testi- lelki egészségének, családban nevelésének elősegítése,
- ▶ a családból kiemelt gyermek zökkenőmentes visszahelyezése az otthonába,
- ▶ tájékoztatni a gyermeket, ill. a szülőt azokról a társadalmi normákról, jogokról, kötelességekről, amelyek összefüggésben állnak a gyermekek testi-, lelki-, értelmi fejlődésével,
- ▶ a támogatáshoz való hozzájutás segítése keretében a gyermekjóléti szolgálat felkészíti a családot a támogatás igénylésére és célszerű felhasználására,
- ▶ segítséget nyújt a gyermek kérelmének előterjesztéséhez,
- ▶ szükség esetén felveszi a kapcsolatot az illetékes hatósággal és tájékoztatja a gyermek szükségleteiről,
- ▶ minden esetben feladat, a gyermeki jogok tiszteletben tartása.

### **Az ellátottak köre:**

Vásárosnamény település közigazgatási területén állandó lakóhellyel rendelkező

- ▶ magyar állampolgárságú,
- ▶ állandó tartózkodásra jogosító személy igazolvánnyal rendelkező bevándorolt,
- ▶ a magyar hatóságok által menekültként elismert gyerekekre és fiatal felnőttekre, valamint szüleikre,
- ▶ a nem magyar állampolgárságú gyermek védelme érdekében, ha az intézkedés elmulasztása a gyermek veszélyeztetettségével vagy elháríthatatlan kárral járna.

**A Gyermekjóléti Szolgálat területi irodájának címe:  
4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 32.**

A 0-18 éves gondozott gyermekek száma: 88 fő.

- a) Alapellátásban gondozott gyermekek: 21 fő;
- b) Védelembe vétel: 28 fő;
- c) Szakellátásban élő: 39 fő;
- d) Utógondozott: -

### **Veszélyeztető körülmények:**

- ▶ Anyagi-,
- ▶ Erkölcsi-,
- ▶ Egészségügyi-, valamint
- ▶ Nevelési és művelődési okok.

A családgondozás a gyermekjóléti szolgálatnál a veszélyeztető okok kialakulásának megelőzésére, a veszélyeztetettség megszüntetésére irányul, a gyermek családban történő nevelkedését, a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segíti elő.

### **A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése:**

A gyermekjóléti szolgálat alapvető feladata az észlelő és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekek általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

A jelzőrendszer tagjai mindennapi kapcsolatban állnak a potenciális kliensekkel, első kézből szerzik

benyomásaikat a gyermekek helyzetéről. Segítségükkel tudunk információhoz jutni az általunk még nem ismert családokról. A település életének figyelemmel kísérése nem képzelhető el a jelzőrendszer közreműködése nélkül.

#### A jelzőrendszer tagjai:

- ▶ Védőnők, a gyermekorvosok,
- ▶ Óvodák, iskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei,
- ▶ Családsegítő Szolgálat családgondozói,
- ▶ Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai,
- ▶ Rendőrség munkatársai,
- ▶ Ügyészség munkatársai,
- ▶ Bíróság munkatársai,
- ▶ Egyházak,
- ▶ Alapítványok, valamint
- ▶ más civil szervezetek.

A gyermekjóléti szolgálat a gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést fogadja és a probléma jellegéhez a veszélyeztetettség mértékéhez a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve megszüntetése érdekében.

A jelzőrendszer együttműködésének elősegítése, tevékenységük összehangolása érdekében a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélést tart.

Ennek három speciális formája van:

- ▶ **Esetkonferencia** – egy adott család ügyében az érintett szakemberek bevonásával tartott megbeszélés.
- ▶ **Esetkonzultáció** – egy adott család ügyében egy-egy társintézmény szakemberével tartott megbeszélés.
- ▶ **Szakközti megbeszélés** – a gyermekjóléti szolgálat és a szakmák képviselői közötti szakmai megbeszélés, előre meghatározott témakörben.

A 2015. év folyamán 12 alkalommal volt esetmegbeszélés, 15 esetben esetkonferencia, és folyamatosan konzultálnak a jelzőrendszeri tagokkal a gondozott gyermekek érdekében.

Esetkonzultációkat a védelembe vételi eljárásokat megelőzően, illetve a családgondozás folyamán felmerülő problémák és az elért eredmények megbeszélése kapcsán tartanak.

A gyermeket érintő információk cseréje, a feladatok meghatározása, elosztása, a kitűzött célok megvalósulásának értékelése folyamatos az érintett szakemberek között.

A korábbi években a **jelzőrendszeri** tagokkal kialakult, jól működő, személyes munkakapcsolat 2015. évben is megmaradt. A családgondozók a jelzőrendszeri tagokkal napi kapcsolatban állnak. Jó a kapcsolat az oktatási intézményekkel, gyermekvédelmi felelősökkel és a védőnőkkel. A gondozott gyermekek döntő többsége ebből a korosztályból kerül ki.

A védőnőkkel való munkakapcsolat az előző évihez hasonlóan kiválóan működött. Kölsönösen tájékoztatják egymást a veszélyeztetett családokról. A védőnők több esetben kértek személyesen is segítséget a hatékonyabb családgondozás érdekében.

A jelzések írásos formában „Esetjelző adatlap” használatával jutnak el hozzájuk. A gyermekjóléti szolgálat igyekszik minden esetben írásban visszajelezni a megtett intézkedésekről.

A 0-6. éves korú gyermekeket nevelő családoknál a következő problémák fordultak elő: védőoltás elmaradása, szülői elhanyagolás (gondozatlanság), nem megfelelő lakáskörülmények, szülők munkanélkülisége és ennek következtében fellépő anyagi problémák, a szülők gyermekgondozási tapasztalatainak hiánya, szülők közötti konfliktus, tetvesség.

A 7-14. éves korosztályt veszélyeztető tényezők: magatartásprobléma (közösségbe való beilleszkedési

nehézség, csavargás), iskolai hiányzás, lelki-mentális problémák, antiszociális, krimianalizáló baráti kör, alkoholfogyasztás, dohányzás, tetvesség.

A 15-18. éves fiatakorúak körében a főbb problémák: igazolatlan hiányzás, kiskorú terhessége, bűncselekmény elkövetése.

A védőnők, az óvodák, az iskolák gyermek-és ifjúságvédelmi felelősei a probléma felismerése és feltárása után, igyekeznek azt helyben megoldani (családlátogatás, elbeszélgetés a szülővel, gyermekkel, stb.). Ennek eredménytelensége, illetve hatékonyabbá tétele érdekében jelzéssel élnek a gyermekjóléti szolgálat felé. A szolgálat családgondozója és a gyermekkel foglalkozó szakemberek a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében közös megoldási lehetőségeket dolgoznak ki.

A *körzeti védőnők* 8 esetben jeleztek az elmúlt évben problémát. Az észlelt problémák anyagi, egészségügyi veszélyeztetettség, valamint környezeti okok miatti veszélyeztetettség volt. A veszélyeztetett gyermekekről jeleznek a gyermekjóléti szolgálat felé. A veszélyeztetett családokat közösen gondozzák, a tapasztalatokról rendszeresen konzultálnak.

A családlátogatások alkalmával beszélnek a szülőknek az egészséges táplálkozásról, a dohányzás káros hatásairól, a higiéniről, az öltözködésről, a tisztálkodásról. Az óvodába, iskolába kerülést megelőzően felkészítik a szülőket az intézmények követelményeire (pl.: mit kell tudni egy három éves gyermeknek ahhoz, hogy az óvodai életre alkalmas legyen).

*Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása:* 2015. évben válsághelyzetben lévő várandós anyát 1 esetben tartottak nyilván a településünkön.

Az *óvoda* gyermek-és ifjúságvédelmi felelősétől nem érkezett jelzés a gyermekek elhanyagoltsága, nem megfelelő személyi higiénijára miatt.

Szabadidős programokat szerveznek a gyermekek számára: színházi előadások, kirándulások, Családok Karácsonyán, Gyermeknapon való részvétel.

Az *általános iskolák* pedagógusai fokozott figyelmet fordítanak a hátrányos környezetben élő tanulóakra. Minden tanév elején feltérképezik a tanulók szociális háttérét. Rendszeresen tartják a kapcsolatot a családokkal, fogadóórák, családlátogatások formájában. Az elmúlt évben is problémát jelentett az igazolatlan hiányzások száma, az osztályfőnökökkel, illetve a szülőkkel közösen igyekeztek feltárni a kiváltó okokat.

Az általános iskolák nagy hangsúlyt fektetnek a káros szenvedélyek megelőzésére, az egészséges életmódra nevelésre. Az iskolák egész éves szabadidős programjai a prevenciót szolgálják. 2015. évben is végeztek egészségnevelő munkát, kiemelten a novemberi egészségnevelési hónap keretében. (vetélkedők, egészséges ételek készítése, stb.).

Rendszeresen a kapcsolattartás, a szakmai együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal (fejlesztő foglalkozás, pszichológushoz beutalás, gyógytorna, logopédiai foglalkozás).

Prevenációs jellegű programok:

- ▶ DADA program
- ▶ Közlekedésbiztonsági program
- ▶ Védőnők előadása osztályfőnöki órákon évi 4-5 alkalommal,
- ▶ Elsősegély,
- ▶ Egészségnevelő hónap.

Alapfokú művészeti oktatás keretében természertismeret-, zene, színjátszás-, képzőművészeti-, majorette-, tánc-, báb csoportok működnek. Tömegsport lehetőségek: kosárlabda, futball, úszás, melyek a szabadidő hasznos eltöltéséhez nyújtanak segítséget.

A problémák észlelése esetén szorosan együttműködve segítik az okok feltárását, közösen keresve a megoldásokat. Sajnos a szülők feladatait senki nem veheti át.

Az általános iskolában az *iskolavédőnő* egészségnevelési órákat, előadásokat tart osztályfőnöki órák keretein belül, valamint tanítási idő után, szakkörök formájában.

*Az egészségnevelési órák témakörei:* - egészséges táplálkozás alapelvei, - fogápolás, egészséges életmód. Tanítási órákon kívül történik a csecsemőgondozó-, elsősegélynyújtó-, katasztrófavédelmi versenyre való felkészítés.

A középiskolákban az ifjúságvédelmi munka fontos részét képezi, különösen az első évfolyamosok körében a szociális helyzet felmérése, amely elősegíti az újonnan jött tanulók megismerésének folyamatát. Az adatokból kiderül, hogy a régiókban folyamatosan nő a munkanélküliek száma, továbbra is magas az alacsonyan képzett szülők aránya. Ebből adódóan a tanulók többsége a rosszabb anyagi körülmények között élő családokból kerül ki. Az ingerszegény környezetből érkezőket nehéz motiválni. A családok egyre rosszabb anyagi helyzete a gyerekek hétköznapjaira is rányomja a bélyegét. Legnagyobb problémát jelent az iskolákban a tanulók nagyszámú igazolatlan hiányzása.

Az *ifjúsági védőnő* a gyermekvédelmi felelőssel és a pedagógusokkal törekszik a diákokkal való személyes kapcsolat kialakítására. Rendszeresen tájékozódnak a veszélyeztetett helyzetben lévő tanulókról. A gyermekvédelmi felelős tanárokkal meglátogatják a problémás, veszélyeztetett tanulók családját. Esetmegbeszélést tartanak az osztályfőnök bevonásával a problémák megoldása érdekében.

Előadások tartása:

- ▶ egészségnevelő osztályfőnöki óra keretében a dohányzás és az alkohol egészségre károsan gyakorolt hatása: 5 alkalommal,
- ▶ ifjúsági klub – párválasztás, család szerepe: 16 alkalommal,
- ▶ személyes higiénia: 9 alkalommal,
- ▶ személyes, társas kapcsolatok: 11 alkalommal.

**Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal**  
**Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály**  
**Igazságügyi Osztály**

Vásárosnaményban a fiatalok pártfogó felügyeletének végrehajtásával kapcsolatos ügyviteli teendőket 2012. október 1. napjától Farkas Péter látja el.

A büntetőeljárás és a büntetés-végrehajtás során az eljáró hatóságok részéről történő megkeresésekre környezettanulmányok és pártfogó felügyelői vélemények készülnek, különösen az ügyészségek és a bíróságok döntéseinek megalapozásához.

A pártfogó felügyelők a bíróságok jogerős ítéletei, végzései, illetve az ügyészségek jogerős határozatai alapján hajtják végre a pártfogó felügyeletet, illetve látják el a bíróságok által kiszabott közérdekű munka büntetés végrehajtásának szervezését és ellenőrzését.

A pártfogó felügyelő kontroll-, illetve támogató tevékenységével elősegíti a bűnelkövető felelősségre vonásának eredményességét, a társadalom védelmének erősödését, az egyes szankciók és a büntetés-végrehajtás hatékonyságát, az állampolgárok biztonságérzetének a növekedését.

A Vásárosnaményi Kistérség Gyermekjóléti Szolgálatával az együttműködés a 2015-ös évben zökkenőmentes és eredményes volt, a környezettanulmányok, pártfogó felügyelői vélemény és a pártfogó felügyelet végrehajtása során az írásbeli megkeresésekre az illetékes gyermekjóléti szolgálat család gondozói precíz, lényegre törő és gyors választ adtak. Közreműködésük nagymértékben segítette az igazságügyi szolgálat, a nyomozó hatóságok, ügyészségek és bíróságok hatékonyabb munkáját.

**A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése:**

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a gyermekjóléti szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében támogatják a gyermekeket az őket veszélyeztető körülmények elhárításában, személyiségük helyes irányú fejlődésében.

Segítjük a szülőket a gyermekek gondozásában, ellátásuk megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében.

Kezdeményezik és a gyermekeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolják a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

Alapellátás és védelembe vétel során minden esetben a szülővel és a gyermekkel együttműködve egyéni gondozási-nevelési terv készül. A gondozott családoknál minden esetben vezetik a rendeletben meghatározott adatlapokat. Szükség szerint – de legalább havi egy alkalommal – látogatják a gondozott családokat. Az elmúlt évben gondozott gyermek esetében 216 családlátogatásra került sor, 48 család esetében. Szakmai tanácsokkal, életvezetési minták nyújtásával segítik őket. Információnyújtásra 52 esetben, tanácsadásra 38 esetben, segítő beszélgetésre 44 esetben, hivatalos ügyekben közreműködésre 32 esetben került sor. A családlátogatások során szerzett tapasztalataikat az egyéni dokumentációban rögzítik.

A gondozott gyermekek szülei bizalommal fordulnak a gyermekjóléti szolgálat szakembereihez. Az alapellátás keretein belül gondozott családoknál a következő probléma típusok fordultak elő (egy családon belül több probléma is előfordulhat):

A probléma típusa	2015.
Anyagi (megélhetési, lakhatási)	27
Gyermeknevelési	15
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	4
Magatartászavar, teljesítményzavar	8
Családi konfliktus	8
Szülők vagy a család életvitele	33
Szülői elhanyagolás	13
Családon belüli bántalmazás	-
Fogyatékoság, retardáció	-
Szenvedélybetegségek	2

Az elmúlt év folyamán a következő problématispusok számának emelkedése figyelhető meg:

Továbbra is magas a településen a munkanélküliség, melyből fakadóan magas az anyagi problémák száma, a szülői elhanyagolás, gyermeknevelési probléma, a nem megfelelő szociális körülmények.

A megszűnés okai a következők voltak:

Probléma típusok	Száma
A családgondozás eredményessége	18
Védelembe vétel	11
Nagykorúvá válás (alapellátás)	2
Elköltözés miatt	0

Ha a gyermek nem teljesíti tankötelezettségét és összegyűlik 10 igazolatlan órája, az iskola ezt jelzi a járási gyámhivatalnak és a gyermekjóléti szolgálatnak. A járási gyámhivatal végzésben figyelmezteti a szülőt arról, hogy az adott tanévben mulasztott ötvenedik igazolatlan óra után el fogja rendelni az iskoláztatási támogatás felfüggesztését és ezzel egyidejűleg a gyermek védelembe vételét.

Amennyiben a gyermek továbbra sem teljesíti tankötelezettségét és 50 igazolatlan órája összegyűlik, a járási gyámhivatal – az iskola jelzése alapján – felfüggeszti az iskoláztatási támogatást és - 16 éven aluli gyermek esetében - védelembe veszi a gyermeket. A járási gyámhivatalnak e körben mérlegelési

lehetősége nincs. Az 50 igazolatlan óra automatikusan az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével és védelembe vételével jár.

Védelembe vételre azért kerül sor, mert az önkéntesen igénybe vehető alapellátások nem vezetnek célra, szükség van a kötelezésre, és ennek keretében kell megelőzni a gyermek családból való kikerülését, illetve elérni a bántalmazó, elhanyagoló magatartás megszüntetését, illetve a gyermek magatartásának, káros életvitelének megváltoztatását.

A 2015. évben védelembe vétel keretein belül gondozott gyermekek száma: 28 fő.

**A védelembe vételhez vezető okok:**

- ▶ szülői elhanyagolás,
- ▶ életviteli problémák,
- ▶ magatartási problémák,
- ▶ igazolatlan iskolai hiányzás.

2015. évben eredményesség miatt 9, nagykorúvá válás miatt 2 esetben került sor a védelembe vétel megszüntetésére.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében a családok gyermeknevelési módszereinek megváltoztatása és a helyes életfelfogás, a jövedelem ésszerű beosztása vezetne eredményre.

**A jelzőrendszeri tagok által tett javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:**

- ▶ a szülők bevonása, motiválása a problémák megoldása érdekében,
- ▶ szigorúbb számonkérés,
- ▶ felmérni, hogy a családok megkapnak-e minden támogatást a szociális ellátó rendszerek részéről,
- ▶ a szülők és az oktatási intézmények közötti szorosabb kapcsolat elérése,
- ▶ a szabadidős tevékenység hasznosabb eltöltése, a csellengő gyerekek figyelemmel kísérése.
- ▶ pszichológus biztosítása az oktatási intézményekben.
- ▶ előadások tartása a bűnelkövetésről és azzá válásról, illetve az áldozattá válásról.

**A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása**

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal Gyámügyi és Gyermekvédelmi Osztálya 2015-ben nem ellenőrizte a Vásárosnaményi Kistérség Gyermekjóléti Szolgálatát.

**A gyermekjóléti szolgálat által a gyermekvédelmi munka hatékonyabbá tétele érdekében tett javaslatok:**

- ▶ a szabadidő hasznos eltöltésére lehetőség biztosítása a rászorult gyermekek, családok számára az iskolai szünetekben,
- ▶ a jelzőrendszer még hatékonyabb működése, nagyobb figyelemmel kell kísérni a gyermekek magatartásbeli, személyiségbeli változásait, akár negatív, akár pozitív irányú, hogy felismerjük a rejtett tüneteket is.

### 3.2. Gyermek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátása Vásárosnaményban az óvodákban, az iskolai napközben és lehetőség szerint nyári napközben valósul meg. Városunkban bölcsőde 2003. szeptemberétől nem működik, azonban a BEREGTÖT 2012. évben vissza nem térítendő támogatást nyert bölcsőde létrehozására, kialakítására. Az építkezés 2013. év közepén kezdődött, 2015-ben a beruházás megvalósult, 2016 második felétől pedig már lehetőség lesz a gyermekek fogadására. Két csoportszoba került kialakításra, az intézmény ellátási területe pedig a Vásárosnaményi kistérség teljes közigazgatási területét lefedi.

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik. Az óvoda a gyermek hároméves korától ellátja – a Gyvt. szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

Vásárosnamény Város Önkormányzata az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását a Játékszág Óvodái székhelyén és 2 tagóvodában biztosítja.

Jánd, Kisvarsány és Olcsva településekkel Vásárosnamény Város Önkormányzata Társulási Megállapodást kötött az óvodai feladat ellátására.

A társulás neve: Vásárosnamény Város, valamint Jánd, Kisvarsány, Olcsva Községek Óvoda Fenntartó Társulása.

A Társulás székhelye: 4800 Vásárosnamény, Tamási Áron u. 1.

A gyermeklétszám alakulása, tagóvodánként:

Óvoda neve	Címe	Férőhelyek száma (db)	Gyermeklétszám	Kihasználtság teljes létszám szerint (%)
Játékszág Óvodái Hétszínvirág Óvoda	4800 Vásárosnamény Bartók Béla út 24.	200	214*	107
Játékszág Óvodái Aranyablak Tagóvodája	4803 Vásárosnamény Óvoda út 2.	50	46	92
Játékszág Óvodái Tündérvirág Tagóvodája	4804 Vásárosnamény Damjanich út 25.	50	42	84
Játékszág Óvodái Olcsvai Tagóvodája, Platán Óvoda	4826 Olcsva, Petőfi út 5.	25	20	80
Játékszág Óvodái Kisvarsányi Tagóvodája, Napsugár Óvoda	4811 Kisvarsány, Fő út 5.	25	16	64
Játékszág Óvodái Jándi Tagóvodája, Vadvirág Óvoda	4841 Jánd, Rákóczi út 44.	40	37	92
<b>Összesen</b>		<b>380</b>	<b>375</b>	<b>98</b>

\*A tényleges férőhelyek számának átlépését a fenntartó engedélyezte (2015. 10. 01.-i statisztikai adatok)

A Hétszínvirág Óvodában továbbra is férőhelyhiány mutatkozik, ezért önkormányzatunk pályázatot kíván benyújtani az intézmény bővítésére. Operatív program keretében közel 510 m<sup>2</sup> –es épületrész építésére kerülne sor, melyben az alábbi helyiségek fognak helyet kapni:

<u>Ssz.</u>	<u>Megnevezés</u>	<u>Alapterület</u>	
01.	szélfogó	8,94	m <sup>2</sup>
02.	közlekedő	61,43	m <sup>2</sup>
03.	orvosi szoba	11,34	m <sup>2</sup>
04.	elkülönítő	10,44	m <sup>2</sup>
05.	mosdó WC	2,99	m <sup>2</sup>
06.	szülői akadálymentes WC	5,06	m <sup>2</sup>
07.	takarító szertár	6,12	m <sup>2</sup>
08.	gépészeti helyiség	20,34	m <sup>2</sup>
09.	tornaszoba	70,68	m <sup>2</sup>
10.	sportszertár	19,24	m <sup>2</sup>
11.	logopédiai foglalkoztató	20,40	m <sup>2</sup>
12.	egyéni fejlesztő	23,10	m <sup>2</sup>
13.	gyermek öltöző	14,79	m <sup>2</sup>
14.	gyermek WC	15,21	m <sup>2</sup>
15.	csoportszoba	50,70	m <sup>2</sup>
16.	csoportszoba	51,25	m <sup>2</sup>
17.	gyermek öltöző	15,98	m <sup>2</sup>
18.	gyermek WC	15,11	m <sup>2</sup>
19.	általános raktár	16,91	m <sup>2</sup>
20.	többcélú nagvterem	69,18	m <sup>2</sup>
<b>Összesen:</b>		<b>509,21</b>	<b>m<sup>2</sup></b>

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányának alakulása:

<b>Óvoda neve</b>	<b>Gyermeklétszám (fő)</b>	<b>Hátrányos helyzetűek(HH) száma (fő)</b>	<b>Hátrányos helyzetűek aránya (%)</b>	<b>Halmozottan hátrányos helyzetűek száma (fő)</b>	<b>Halmozottan hátrányos helyzetűek aránya (%)</b>
<b>Hétszínvirág</b>	214	78	36	27	12
<b>Aranyablak</b>	46	14	30	3	6
<b>Tündéerkert</b>	42	22	52	2	5
<b>Platán</b>	20	18	90	2	10
<b>Napsugár</b>	16	14	87	4	25
<b>Vadvirág</b>	37	24	65	7	19
<b>Összesen</b>	<b>375</b>	<b>170</b>	<b>45</b>	<b>45</b>	<b>12</b>

A hátrányos helyzetű gyermekek óvodánkénti egyenlő arányú elosztását a hat telephely tekintetében objektív okok miatt lehetetlen biztosítani. A szülők ugyanis ragaszkodnak ahhoz, hogy gyermekeik - éppen hátrányos helyzetük - miatt helyben járassanak óvodába. Ezeknek a gyermekeknek jó feltételekkel tudjuk biztosítani a neveléshez való egyenlő hozzáférést. A csoportlétszámok minden telephelyen nem teszik lehetővé a hatékony egyéni és mikro-csoportos fejlesztést, a fokozott egyéni gondoskodást, törődést.

A Platán Óvodában a legnehezebb a helyzet, mert sajnos nagyon ingerszegény családi háttérből, az alapvető higiénés szokások ismerete nélkül, igénytelen és iskolázatlan szülői körből kerül óvodába a gyermekek nagy része, és szinte a teljes összetétel halmozottan hátrányos helyzetű.

Az óvodák gyermekvédelmi felelősei körültekintő és eredményes munkát végeznek a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felkutatása, és rendszeres óvodába járása érdekében. A rendszeres óvodába járást ösztönözte az óvodáztatási támogatás is. Az óvodapedagógusok fokozott figyelmet fordítanak a gyerekek hátránykompenzálásából adódó feladatokra, a tisztaság, higiéné javítására, a társszervekkel való szoros kapcsolattartásra. A Szülői Közösségek ruhagyűjtési akciókkal segítették a rászoruló gyermekeket.

Olcsva, Jánd és Kisvarsány Községek Önkormányzataival Vásárosnamény Város Önkormányzata társulási megállapodást kötött a feladat ellátására.

A társulás neve: Vásárosnamény Város, valamint Jánd, Kisvarsány, Olcsva Községek Óvoda Fenntartó Társulása. A Társulás székhelye: 4800 Vásárosnamény, Tamási Áron u. 1.

A társult települések a megállapodás keretében a feladatellátással Vásárosnamény Város Önkormányzatát bízták meg.

Önkormányzatunk a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium, a Babus Jolán Középiskolai Kollégium és az akkor Nevelési Tanácsadó elnevezésű köznevelési intézményeket 2013. január 1. napjától állami fenntartásba adta. Az intézményeket ezen időponttól a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ működteti tovább.

2015/2016. tanévben az intézmények létszámai az alábbiak szerint alakultak:

- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetiskola: 673 fő;
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetiskola Petőfi Sándor Tagintézmény: 173 fő;
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetiskola Kölcsey Ferenc Tagintézmény: 125 fő;
- Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium: 341 fő;
- Lónyay Menyhért Baptista Szakközépiskola és Szakiskola: 662 fő.

Magánvállalkozás keretében 2012. március 30. napjáig működött városunkban családi napközi.

Vásárosnamény Város Önkormányzata a **Biztos Kezdet Gyerekházat** 2015. szeptember 1. napjától működteti. Kiemelt feladata a szegénységből kivezető út hatékony keresésére ösztönzés: egészséges életmódra serkentés, családok, és a helyi közösségek erősítése, családok hasznos szabadidő-eltöltése. A Gyerekház esélyt ad arra, hogy a legnagyobb szegénységben élő gyermekek is a lehető legkorábbi életkorban megkapják azt a támogatást, ami segíti képességeik kibontakozását és megalapozza sikeres iskolai pályafutásukat.

Az elmúlt évben a gyerekházat legalább egyszer meglátogató 0- 3 éves korú gyerekek száma a dokumentációs rendszer alapján: 55 fő. Szeptembertől körülbelül 30 új család került bevonásra. A Gyerekházba hetente érkeznek új családok, ezáltal folyamatosan nő a gyerekek száma. A rendszeresen járó gyerekek száma szeptembertől 10- 12 gyerek, ezáltal megfelelve a minimum 10 fő létszámnak. A gyerekek közül 6 gyerek halmozottan hátrányos, illetve hátrányos helyzetű. A heti indikátor szám 10- 12 fő átlagosan, amelyből a 2 év alatti gyerekek száma: 8 fő, a 2- 3 év közötti gyerekek száma: 4 fő, de ez folyamatosan változik.

A Gyerekházban található 1 csoport szoba, 2 fejlesztő szoba, konyha, fogadótér, mozgáskorlátozott mellékhelyiség, két mosdó és egy fürdőszoba. A Gyerekház előterében lift segíti a mozgáskorlátozottak feljutását a fogadótérbe. A csoportszoba megfelelően felszerelt fejlesztő fa és műanyag játékokkal. Fontos része a háznak a konyha és fürdőszoba, ahol részben az otthoni hiányok pótolhatóak (folyóvíz, mosás), illetve közös főzésre, egészséges ételek készítésére van lehetőség.

Gyerekház napirendje:

08:00- 09:00- gyülekező, szabad játék

09:00- 09:15- mondókázás

09:15- 09:45- szabad játék

09:45- 10:00- tízórai előkészítése

10:00- 10:30- tízórai

10:30- 11:30- kötött foglalkozás

11.30- 13:00- időjárástól függően levegőzés, séta az udvaron, szabad játék

13:00- 16:00- dokumentáció, előkészületek a következő nap tevékenységeihez

A gyerekház délelőtti, napi programokat biztosít a gyermekek és a szülei számára. A gyerekek egyéni foglalkozási terveik alapján a következő foglalkozásokkal, tanácsadásokkal, programokkal próbálja segíteni a gyerekek testi- érzelmi- értelmi fejlődését:

- szabad játék: A gyerekház területén és a gyerekház által biztosított játékokkal folytatott, kötetlen játéktevékenység. Ez alatt lehetőség nyílt a gyerekek egyéni fejlesztésére is, a játék irányításával.
- képességkibontakozó foglalkozások: A különböző területek fejlesztése heti 1 alkalommal történik egyéni fejlesztési terveik alapján.
- közös étkezések, közös tízórai: Napi tízórai biztosítása, 8- 10 gyerek részére.
- egyéni és csoportos megbeszélések: hetente egy alkalom, ahol lehetősége van a szülőnek egyénileg vagy csoportosan megbeszélni egy kívánt témát.
- közösségi rendezvények, közösségi programok: Havonta egy alkalom (születésnap, névnap, kirándulás) ahol a teljes család részt vehet ezeken a programokon, általában a megjelent szülők és gyerekek száma: 20 fő.
- szülői fórumok: havonta egy csoportos megbeszélés, kötött vagy kötetlen témában, részt vevő szülők száma: 10 fő.

A Biztos kezdet Gyerekházak szolgáltatásait bárki igénybe veheti, a ház mindenki számára nyitott, a gyerekek akár egyedül is, de a szülő bevonása nagyon fontos cél.

### 3.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (teljes körű ellátásáról) kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozása megszervezhető helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában, vagy családok átmeneti otthonában.

Önkormányzatunk önálló intézményt e feladat ellátására nem tart fenn, a feladat ellátásáról a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete 2015. június 1. napjától határozatlan időtartamra megkötött feladat-ellátási szerződés útján gondoskodik. Az eltelt időszakban az ellátás igénybe vételére nem került sor.

### 3.4. A gyermekvédelem fontosabb intézményei még városunkban

**3.4.1. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya** keretén belül, városunkra is kiterjedően működik a fiatalok pártfogó felügyelete, mely nem lehetne kellően eredményes a társszervekkel való együttműködés nélkül. Munkájuk során különösen támaszkodnak a gyermekjóléti szolgálat, de a pedagógusok segítségére is.

**3.4.2. A gyermekvédelemhez kapcsolódó jelentős szervezet a rendőrség is,** mely hatóságként fejt ki tevékenységét, különösen a bűnmegelőzés terén. Legfontosabb prevenciós feladata a bűncselekmények közvetlen megelőzése. A közvetett bűnmegelőzési tevékenységét a leghatékonyabban a gyermek- és fiatalok tekintetében tudja ellátni.

Ennek keretében:

- ifjúságvédelmi, drogmegelőző előadásokat tart az általános iskolákban,
- D.A.D.A. programot valósít meg,
- szükség esetén áldozatvédelmi információt biztosít.

#### **4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések\***

\* Ezen rendelkezést hatályon kívül helyezte a 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) em) pontja. Hatálytalan 2013. január 1-től.

#### **5. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is\***

\* Ezen rendelkezést hatályon kívül helyezte a 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) em) pontja. Hatálytalan 2013. január 1-től.

#### **6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása**

Az elmúlt évben a szakma vagy hatósági ellenőrzésre a gyermekvédelem területén nem került sor.

#### **7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)**

##### *A család- és gyermekjóléti szolgálat által meghatározott célok:*

Acsaládgondozó tevékenysége során a jogok és kötelességek helyes arányára, és az együttélési szabályok, az általános normák betartásának tudatosítására törekszik. A családgondozás módja és formája a gyermek veszélyeztetettségének mértékétől függ, és a családban történő nevelési hiányosságok, problémák megszüntetésére, illetve a megelőzésre irányul, melynek önkéntes együttműködés az alapja. A prevencióra helyezik a hangsúlyt és szeretnék megadni minden segítséget a hozzájuk forduló családoknak. Karitatív tevékenység keretében, a rászorulóknak számára gyűjtést szerveznek, ruhaadományokat juttatnak el.

##### *A jelzőrendszeri tagok által tett javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:*

- a szülők bevonása, motiválása a problémák megoldása érdekében,
- szigorúbb számonkérés,

- fel kell mérni, hogy a családok megkapnak-e minden támogatást a szociális ellátó rendszerek részéről,
- a szülők és az oktatási intézmények közötti szorosabb kapcsolat elérése,
- a szabadidős tevékenység hasznosabb eltöltése, a csellengő gyerekek figyelemmel kísérése,
- pszichológus biztosítása az oktatási intézményekben,
- előadások tartása a bűnelkövetésről és azzá válásról, illetve az áldozattá válásról.

*A gyermekjóléti szolgálat által a gyermekvédelmi munka hatékonyabbá tétele érdekében tett javaslatok:*

- a szabadidő hasznos eltöltésére lehetőség biztosítása a rászorult gyermekek, családok számára az iskolai szünetekben,
- a jelzőrendszer még hatékonyabb működése, nagyobb figyelemmel kell kísérni a gyermekek magatartásbeli, személyiségbeli változásait, akár negatív, akár pozitív irányú, hogy felismerjük a rejtett tüneteket is.

**8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása  
(amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú  
és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett  
bűncselekmények számának, a bűnelkövetés  
okainak bemutatása**

Önkormányzatunknak jelenleg nincs hatályban lévő bűnmegelőzési programja, jogszabály ennek megalkotását már nem írja elő.

A Vásárosnaményi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési tevékenysége előre megtervezett éves terv szerint működik. Az óvodákban a közismert Ovi-Zsaru, az általános iskolákban a D.A.D.A. program, a középiskolákban az Ellen-Szer tematikára épülő egyéb bűnmegelőzési tevékenység folyik. Ezeken túlmenően az illetékességi területünk összes településére kivittük a megelőzési programunkat, amivel a települések lakói figyelmét hívjuk fel az áldozattá, elkövetővé válás elkerülésének lehetőségeire.

A 2015. évben a gyermek és fiatalkorú bűnelkövetők száma: 88 fő volt.  
Az általuk elkövetett bűncselekmények száma: 72.

A gyermekek és a fiatalkorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények során, ők elsősorban figyelmetlenségükből adódóan válnak áldozattá (pl: lopás, csalás stb.), továbbá koruknál és kiszolgáltatott helyzetüknél fogva (testi sértés, zsarolás, kiskorú veszélyeztetése, kényszerítés).

Az áldozati magatartás tekintetében jellemző, hogy nem vigyáznak értékeikre, azokkal inkább hivaikodnak, mellyel felhívják magukra a figyelmet. Fiúknál az erőszakos bűncselekmények dominálnak.

A fiatalkorúak sérelmére elkövetett bűncselekményekre jellemző, hogy azokat leginkább egymás sérelmére követik el. Ezen cselekmények leggyakrabban a testi sértés, garázdaság, lopás. A vizsgált időszakban a lopás eseteinek száma mutatott növekedést. A fenti cselekmények egyre erőszakosabbak, agresszívebbek, elkövetői nem tartanak a következményektől, vagy nem képesek azokat felismerni.

Megfigyelhető, hogy ez a korosztály saját kortársaik közül választja ki áldozatait. A sértettek többnyire iskolába járnak, családban, vagy csonka családban élnek, befolyásolhatóak, védekezésre, gyors reakcióra csak részben képesek.

Nagyobb odafigyelést és ráhatást igényel a terjedőben lévő iskolai erőszak, mely nem csak a fiatalokat érinti, hanem az oktató pedagógusokat, szülőket és hozzátartozókat is.

A településeken előre tervezett előadások kerülnek megtartásra. Az előadásokon a családon belüli erőszak, a távotartás, megelőző vagyonvédelem, lopás-orgazdaság, drog- prevenció gyalogos és kerékpáros közlekedés és más témák kerülnek feldolgozásra.

Az iskolákban a D.A.D.A. program keretében, a felnőttek részére a közmunka programban résztvevők, valamint a szépkorúak részére a különböző ellátó intézményekbe bejáró ellátottak részére kerülnek megtartásra az előadások.

Az előadásokon ppt-s anyagok kerülnek bemutatásra, a témát feldolgozó oktató filmek kerülnek levetítésre, továbbá szóróanyagok átadására is sor kerül szintén több témakörben.

### **9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.)**

Vásárosnamény Város Önkormányzata a gyermekjóléti, gyermekvédelmi alap, kötelező vagy vállalt feladatait saját fenntartású, vagy kistérségi társulásos intézmény, illetve feladat-ellátási szerződés útján látja el.

A városban működő civil szervezetek a fenti területeket nem fedik le teljes körűen. Ezek a szervezetek az alábbiak szerint kategorizálhatók: egyesületek, sportegyesületek, alap- és középfokú oktatási-nevelési intézmények alapítványai. Az oktatási-nevelési intézmények alapítványainak célja minden esetben az intézményi oktatás feltételeinek javítása, az SZJA 1%-ából befolyó bevételekből.

Az önkormányzatok alapvető kötelessége és érdeke, hogy feladataikat költséghatékony módon oldják meg, részben mert közpénzek felhasználásáról van szó, részben pedig e feladatok rendszerint alulfinanszírozottak. Ez utóbbi olyan megoldások keresésére ösztönzi az önkormányzatokat, melyek lehetőség szerint minimális költségvetési forrás lekötésével megfelelően biztosítják az ellátást. Az együttműködés egyik lehetséges formája a feladatmegosztás. Az önkormányzatok saját forrásaik és kapacitásuk kiegészítésére, a rugalmasság és a szaktudás bővítésére keresik az együttműködés lehetőségeit a kultúra, sport- és szabadidő, oktatás, egészségügy, szociális ellátás, környezetvédelem, településfejlesztés területén.

#### A városban működő civil szervezetek (melyek a gyermekvédelem területét érintik):

**Együtt az úton Közhasznú Egyesület** (székhelye: Nyíregyháza, Kemecei u. 48-50.): Az egyesület 2006. évben jött létre azzal a céllal, hogy szociális alapszolgáltatást nyújtson hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő személyek számára. Az Egyesület nem állami fenntartású, szociális tevékenységet folytató non-profit szervezet. Elsődleges feladatuként, szociális alapszolgáltatások biztosítását vállalta. Jelenleg egy integrált szociális ellátást nyújtó intézményt működtet Nyíregyházán. Ez az intézmény magába foglalja fogyatékkal élők nappali ellátását, idősek nappali ellátását és támogató szolgálat működtetését (4481 Nyíregyháza, Kemecei u. 48-50. sz.). Ezen kívül támogató szolgálatot működtet Vásárosnaményi székhellyel is, ahol klienseink számára nyitva álló helyiséget biztosítanak, címe: 4800 Vásárosnamény, Szabadság tér 12. sz. Irodánk telefon, internet illetve fax elérhetősége biztosított. Klienseink részére telefonon illetve interneten tudunk elérhetőséget biztosítani.

Támogató szolgálatata az egyesület megalakulása óta biztosítja szociális alapszolgáltatási tevékenységét fogyatékkal élők számára a vásárosnaményi kistérségben. A támogató szolgálat tevékenységének fő célja, hogy szolgáltatásaival a különböző fogyatékosági csoportokhoz tartozó személyek társadalmi beilleszkedését segítse annak érdekében, hogy megszokott környezetükben élhessék önálló, önrendelkező életüket.

Ennek érdekében az illetékességi területükön élő fogyatékos személyek részére a következő szolgáltatásokat biztosítjuk: személyszállítás, személyi segítségnyújtás, információnyújtás, tanácsadás, szabadidős programok szervezése.

Az ellátottaink köre: A támogató szolgálat a működési területén biztosítja az otthonában-egyedül vagy családjával- élő mozgássérült, látássérült, hallássérült, értelmi sérült, halmozottan sérült és autista személyek ellátását. Az ellátás igénybevételére jogosult minden ellátási területünkön élő fogyatékos személy.

Elsődleges célkitűzése a szociálisan rászorult személyek felkutatása, egyénre, személyre szabott szolgáltatás, gondozás biztosítása, a szükségleteik kielégítése érdekében szolgáltatások elérése, biztosítása.

Ellátottak rászorultság szerinti megoszlása: Az ellátottaink jellemzően nehéz anyagi körülmények között élnek, hiszen a családok életvitelét jelentősen befolyásolja, hogy a családban fogyatékos személy él, mivel a fogyatékkal élő személyek más ellátási igényekkel rendelkeznek. A támogató szolgálat szolgáltatásai kifejezetten a fogyatékos személyek ellátási igényeire épülnek. A Vásárosnaményi székhellyel működő Támogató Szolgálatnak 2015-ben 66 fő szociálisan rászorult klienssel van megállapodása.

Ellátást igénybevevők életkor szerinti megoszlása:

- a) 0-18 évest 14 fő,
- b) 19-60 éves: 22 fő,
- c) 61 év felett: 30 fő.

Ellátottak zömében mozgásszervi fogyatékossgal élők, illetve értelmi sérültek és látássérült emberek. Kisebb számban vannak köztük autista, halmozott és hallásfogyatékos személyek. Jelenleg 6 fő halmozottan fogyatékos és autista ellátottat gondozunk rendszeresen. Vakok személyi járadékában részesül: 3 fő Fogyatékossgai támogatásban részesül: 40 fő Magasabb összegű családi pótlékban részesül: 23 fő. Gondozottaink nagy részét a Vásárosnaményi kistérségben, főleg a beregi településeken és Vásárosnamény városban élő fogyatékos személyek alkotják. Vásárosnaményban jelenleg 19 fő ellátottnak segítjük a mindennapi életvitelét.

Szolgáltatásaik közül a kliensek leginkább a személyi segítséget veszik igénybe. A gondozónőink az ellátottak szükségleteinek és igényeinek megfelelő, személyre szabott szolgáltatást nyújtanák, a családdal, és az egészségügy szakembereivel együttműködve. Leggyakrabban igénybe vett szolgáltatásaik:

- a) ápolási, gondozási tevékenységek,
- b) gyógyszerfelíratás és kiváltás,
- c) a kliens háztartásának vitelével kapcsolatos feladatok,
- d) ügyintézés segítése, bevásárlás stb.

Másik szolgáltatásuk a szállító szolgáltatás: Feladata, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása. A szolgáltatás az ország egész területére igénybe vehető.

- a) 2015-ben is heti rendszerességgel szállított több kiskorú ellátottat oktatási intézményekbe, pl. Nyíregyházára a Bárczi Gusztáv Speciális Iskolába és a Ridens Szakképző Iskolába. Ez nagy

segítség minden család számára. A gyermekek biztonságos körülmények között, szakképzett gondozói felügyelet mellett vannak az utazás alatt is.

b) Szállítási tevékenységünkre nagy igény mutatkozik az egészségügyi intézményekbe történő szállítások esetében is. Leggyakoribb szállításokat ezen belül a járóbeteg szakrendelésre, kórházi kezelésekre történő szállítások adják.

c) Egyéb szállítási szolgáltatásokra is egyre nagyobb igény van. Ilyen a bevásárlás, ügyintézés, stb.

**Információnyújtás, tanácsadás:** A támogató szolgálat alap feladatai közé tartozik az információnyújtás, tanácsadás. Ezen szolgáltatás célja, hogy a fogyatékos személyek hozzájussanak minden olyan információhoz, amely szükséges ahhoz, hogy döntési helyzetbe kerüljenek problémáik megoldásakor. Az információnyújtás, tanácsadás telefonon, levélben és személyesen vehető igénybe. A szolgáltatást a támogató szolgálat vezetője biztosítja.

Alapszolgáltatásuk egyik fontos feladata és célkitűzése a szabadidő hasznos eltöltésének segítése, saját programok, kirándulások szervezésével és azokhoz való eljutás segítése. Az Egyesület kliensei és igény szerint a hozzátartozók is, az elmúlt évben több rendezvényen, kiránduláson vehettek részt:

- a) A nyár folyamán kirándulást szerveztek Sárospatakra, ahol a város nevezetességeit, és a híres Rákóczi várat tekintették meg.
- b) Az Aggteleki cseppkőbarlang és környéke mindenkit elvarázsolt és egy életre szóló élményt nyújtott a résztvevők számára.
- c) A fővárosba 2015-ben is ellátogattak. Ezúttal a Szent István-bazilikát, a Nemzeti Múzeumot nézték meg, és sétáltak a Margit-szigeten.
- d) A Nyíregyházi Sóstói Vadaspark mindig csodálatos élménnyel gazdagítja nemcsak a gyerekeket, hanem felnőtteket is.

A legtöbb fogyatékkal élő ember, valamint családtagjaik nehezen mozdulnak ki megszokott környezetükből. Önerőből nem is tudnak eljutni ilyen helyekre. Sokszor hiányzik számukra az a fizikai segítség is, amit a gépkocsivezetők, gondozónők tudnak biztosítani. 2015. szeptemberében ismét megrendezték hagyományos családi napot is, mely ismét nagy sikerrel zajlott.

A rendezvény fő célja, hogy az egyesület kliensei, hozzátartozói, dolgozói, együtt tölthessenek el egy csodálatos, programokban gazdag napot. Tapasztalataik alapján a fogyatékkal élő emberek is természetesen igénylik a különböző rendezvényeken való részvételt, a kirándulásokat, szabadidős programokat.

A fogyatékkal élők fejlődését elősegíti a kulturális, szabadidős rendezvényeken való részvétel. Fontos az is, hogy ne csak hasonló sorsú embertársaikkal találkozzanak, hanem társadalmi integrációjukat elősegítve eljussanak távolabbi helyszínekre, különböző programokra. A programok alatt barátságok, jó kapcsolatok alakulnak ki.

A társadalom által elvárt viselkedési normákkal, szabályokkal ismerkednek, valamint ez a többségi társadalom számára is lehetőség az elfogadás erősítésére. A jövőben szeretnének egyre több olyan programot, rendezvényt szervezni az ellátottak számára, ahol a különböző generációk együtt vesznek részt, és minden korosztály jól tudja érezni magát. A különböző ünnepeket is próbálják szebbé tenni az ellátottak számára, ezért az Egyesület ilyenkor megajándékozza klienseit. Nőnapon virággal köszöntötték a hölgy gondozottakat, a névnapokat együtt ünnepeljék. Mikulás napján minden ellátott számára csomag érkezett. Karácsonykor közösen ünnepeltek az ellátottakkal, és szaloncukorral kedveskedtek nekik.

Céljuk továbbra is, hogy segítsék a fogyatékkal élőket abban, hogy a társadalom teljes jogú tagjaivá válhassanak, s mindennapi életvitelüket könnyebbé, hasznosabbá tegyék.

**Megoldás Közhasznú Egyesület** (székhelye: 4600 Kisvárd, József Attila út 58., telephelye: 4800 Vásárosnamény, Esze Tamás utca 4.) Az egyesület jelenleg 3 támogató szolgáltatást, 1 közösségi pszichiátriai ellátást, 2 fogyatékos személyek nappali ellátását, és 2 pszichiátriai betegek nappali intézményét működteti a térségben.

Az egyesület székhelyén nyújtott szociális szolgáltatásai:

1. Pszichiátriai betegek nappali ellátása (férőhelyszám: 30 fő): Elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteggyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, Társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Ellátási területe: Kisvárdai kistérséghez és a Záhonyi kistérséghez tartozó települések.
2. Fogyatékos személyek nappali ellátása (férőhelyszám: 65 fő): Elsősorban a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálása részben képes vagy önellátása nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését. Ellátási területe: Kisvárdai kistérséghez és a Záhonyi kistérséghez tartozó települések, valamint Nyírkarász, Nyírmada, Nyírtass települések közigazgatási területe.
3. Támogató szolgáltatás: A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. Ellátási területe: Baktalórántháza kistérséghez, Kisvárdai kistérséghez, Vásárosnaményi kistérséghez és a Záhonyi kistérséghez tartozó települések.
4. Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás: A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történik. Ellátási területe: Záhonyi kistérséghez és a Kisvárdai kistérséghez tartozó települések, valamint Vásárosnamény, Aranyosapáti, Gemze, Gyüre, Ilk, Kisvarsány és Nagyvarsány települések közigazgatási területe.

Vásárosnaményi telephelyen működő szociális szolgáltatásai:

1. Pszichiátriai betegek nappali ellátása (férőhelyszám: 30 fő): Ellátási területe: Vásárosnaményi kistérséghez tartozó települések közigazgatási területe.
2. Fogyatékos személyek nappali ellátása (férőhelyszám: 50 fő). Ellátási területe: Vásárosnaményi kistérséghez tartozó települések közigazgatási területe. A vásárosnaményi épület nyitva álló helyiségként szolgál a támogató szolgáltatást és a közösségi pszichiátriai ellátást igénybe vevők számára.

A támogató szolgálat Vásárosnaményi kilensei közül 2 nő és 4 férfi még kiskorú, a 18 éves életkort még nem töltötte be.

**„Segítő Kezek” Közalapítvány (székhelye: 4800. Vásárosnamény, Tamási Áron u. 1.):**

Beteg, fogyatékos gyermekek és családjaik segítségét felvállaló szervezetként tevékenykedik. Szociális, gyermekvédelmi ellátás megvalósításában működik közre. Elősegíti a gyermekek értékeinek feltárását, érdekeiknek védelmét, támogatja és szervezi a gyermekek, valamint a fiatal felnőttek iskolán kívüli nevelését. A hátrányos helyzetű rétegek képzését is segíti.

Vöröskereszt helyi szervezete is részt vesz különösen a beteg és mélyszegénységben élő gyermekek megsegítésében.

A településen a rendőrség bűnmegelőzési munkáját kiegészítik és támogatják a helyi polgárőr szervezetek, akik a közrend, közbiztonság védelmében, a közterületek, közintézmények védelmének biztosításában nyújtanak segítséget.

**Vásárosnamény Diák Sportegyesület** (székhelye 4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 21.): A fiatalok számára a sportolás és testedzés lehetőségét biztosítja, utánpótlást nevel a futball és az úszás sportágakban, versenyeket szervez és a sport hagyományait ápolja.

**Diákmozgalomért Alapítvány** (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Kossuth út 19.)

**Beregi Diáksport Egyesület** (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 6-12.)

**Eötvös József Alapítvány** (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 6-12.): Célja a kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazása, az éves iskolai névadó nap megrendezése, az Eötvös József Általános Iskola tárgyi feltételeinek javítása.

**Kölcseys Gyermekéért Alapítvány** (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Damjanich utca 34.) Az Egyesület fő tevékenysége a Kölcsey Ferenc Általános Művelődési Központ tanulóinak szellemi, fizikai és erkölcsi fejlődésének segítése. Az iskola felszereltségének javítása. A nevelési feltételek javítása, korszerűsítése. A gyermekekkel kiemelten foglalkozók támogatása. Egyéni és csoportos tanulmányok támogatása. Tanulmányutak, szakkirándulások szervezése. Az idegen nyelvoktatás feltételeinek korszerűsítése, kulturális tevékenység.

**BEREG Fiai Hagyományörző Íjász Egyesület** (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Szőlőskert u. 43.)

**Tiszaparti Jegenyék Alapítvány** (székhelye: 4803 Vásárosnamény, Iskola u.)

**Beregi Természet- és Környezetvédelmi Egyesület** (székhelye: 4841 Jánd, Arany János tér 26.): Alaptevékenysége a környezetvédelmi és természetvédelmi feladatok ellátása, környezeti nevelés, környezettudatos magatartás kialakítása, természetvédelem, állatvédelem és egyéb az alapszabály szerint.

**Beregi Ifjúságért Közművelődési és Szabadidő Egyesület** (székhelye: Márokpapi, Bartók B. u. 24.): Tevékenységének célja ismeretterjesztő, képességfejlesztő foglalkozások szervezése és megvalósítása. közösségi rendezvények szervezése, lebonyolítása. Állatotthonban elhelyezett állatok élelmezése, őrzése, egészségügyi ellátása. Azon cél érdekében, alakult, hogy társadalmi kezdeményezésen alapulva, a gyermek és ifjúsági korosztály bevonásával olyan szociális- és kulturális- környezetvédelmi- és szabadidős programok, projektek megvalósítása, amelyek biztosítják a kistérségben található települések fiataljai számára a korosztályuknak megfelelő minőségi életszínvonalat, választ adva a XXI. század – hátrányos helyzetű térségünket halmozottan érintő – kihívásaira, növelve ezzel a kistérség szociális, kulturális, gazdasági megtartó erejét.

**Az Önkormányzat** a jóléti háló alakításában és működtetésében fokozottabban számít a civilek részvételére, így a városban működő egyházak, nyugdíjas szervezetek, ifjúsági szervezetek, a vöröskereszt, az alapítványok és egyéb civil segítők aktív közreműködésére, akik tagjai az észlelő-jelzőrendszernek, és partnerként vesznek részt a pályázati és egyéb programok megvalósításában is.

Előterjesztésem mellékletét képezi a határozati javaslat.

*Az előterjesztést az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SzMSz.) 49. § (4) bekezdésének 1) pontja alapján a Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság véleményezi.*

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a mellékletét képező határozati javaslatot fogadja el!

Vásárosnamény, 2016. május 18.



*Dr. Szilágyi Péter*  
Dr. Szilágyi Péter  
jegyző *m*

„Határozati javaslat”  
Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének  
...../..... (.. .....) önkormányzati határozata

**az önkormányzat 2015. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, különös tekintettel a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetésére**

A Képviselő-testület:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján

- 1) **Megtárgyalta és jóváhagyja az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2015. évi ellátásáról készített beszámolót (átfogó értékelést).**
- 2) **Javasolja a gyermek és fiatalok bűnmegelőzés érdekében további hatékony bűnmegelőzési programok szervezését, valamint a jóléti háló kialakítása és működtetése érdekében a városban tevékenykedő civil szervezetek fokozottabb bevonását.**

Felelős: Jegyző

Határidő: folyamatos.

A határozatot kapiák:

- 1) Jegyző (helyben),
- 2) Aljegyző (helyben),
- 3) Önkormányzati Osztály Vezetője (helyben),
- 4) Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás (székhelyén),
- 5) Család- és gyermekjóléti szolgálat Szakmai Vezetője (székhelyén),
- 6) Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Vásárosnaményi Tankerület (helyben),
- 7) Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály (4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.)

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.

Vásárosnamény, 2016. május 18.



*Feketéné!*  
.....  
Feketéné dr. Lázár Emese  
aljegyző